

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

Руслан ПОСТОЛОВСЬКИЙ

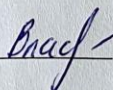
_____ 2023 р.

ПРОГРАМА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
для вступників на навчання за спеціальністю
023 ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ
для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО, НРК5

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від 25 квітня 2023 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету Наталія ДЗЮБИШИНА

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від 24 квітня 2023 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету Олена ВЛАСЮК

Голова комісії з прийому творчих конкурсів Наталія ДЗЮБИШИНА

Розробники: Олександр СТАШУК
Ярослава ВЕРНЮК

Рівне – 2023

**Програма творчого конкурсу для вступників на навчання за спеціальністю 023
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для здобуття ступеня
бакалавра на основі ПЗСО, НРК5 / О.А. Сташук, Я.С. Вернюк. Рівне: РДГУ, 2023. 7 с.**

Розробники:

Сташук О.А. професор, кандидат педагогічних наук, зав. кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

Вернюк Я.С. доцент, кандидат філологічних наук кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

Рецензент: **Власюк О.П.** доцент, кандидат педагогічних наук кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва РДГУ

Програма творчого конкурсу призначена на допомогу вступникам на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі ПЗСО, НРК5. В ній визначені вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки загальної середньої освіти, запропоновані завдання творчого конкурсу для виявлення творчих здібностей, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва
Протокол № 3 від 21 березня 2023 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2023 р.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Мета творчого конкурсу та вимоги до підготовленості вступника.....	4
Порядок проведення творчого конкурсу.....	4
Порядок оцінювання.....	4
Критерії оцінювання	5
Зміст творчого конкурсу.....	6
Список рекомендованої літератури	7
Інформаційний ресурс	7

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

МЕТА ТВОРЧОГО КОНКУРСУ ТА ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКА. Метою творчого конкурсу як форми вступного випробування за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація для здобуття ступеня бакалавра є перевірка та оцінювання творчих здібностей вступника, що включає в себе виявлення рівня практичних умінь та навичок з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва. Виконуючи запропоновані завдання з рисунку та живопису, вступник виявляє необхідні уміння і навички композиційної побудови, графічного та живописного відтворення, уміння зображати як окремі деталі композиції, так і узагальнювати, досягати цілості та цілісності композиції. Завдання призначені для виявлення творчих здібностей вступників і вимагають достатнього рівня володіння художньою технікою, умінням komponувати, передавати форму, об'єм та простір згідно з правилами реалістичного зображення. Усе це є необхідним підґрунтям загальної творчо-мистецької підготовки вступника.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ. Творчий конкурс проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ, у визначені дні та конкретні години. Вступнику потрібно брати з собою необхідні для творчого конкурсу матеріали та інструменти (папір, олівці, фарби тощо). Необхідно вчасно з'явитися на творчий конкурс, пред'явивши паспорт, відповідні документи (при необхідності).

Творчий конкурс полягає у виконанні двох завдань (двох сесій) з натури – з рисунку та живопису (по три години кожне). Завдання творчого характеру, виконання яких дає змогу виявити і оцінити загальний рівень художньої підготовки вступника.

Під час виконання обох завдань необхідно звертати увагу на композиційне розташування на форматі, конструктивну побудову, передачу пропорцій, відтворення об'єму з допомогою тону в рисунку та живописних засобів у живопису.

Детальніша інформація про проведення творчого конкурсу подається у розділі «зміст творчого конкурсу».

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ. Оцінювання виконаного вступником завдання здійснюється предметною комісією. Вступник особисто подає виконані завдання (з рисунка та живопису) представнику предметної комісії на оцінювання. Під час оцінювання враховуються окремі елементи виконання роботи (реалістичного відтворення натури), зокрема, композиція (розташування зображення на форматі), пропорції (розміри та співвідношення зображуваних предметів), здатність відтворити натуру графічними та живописними засобами, уміння послідовно вести роботу, працювати над деталями та узагальнювати тощо. Тобто, при оцінюванні враховуються усі необхідні для відтворення

зображення частини творчого процесу, також творчі уміння та навички вступника, його загальна підготовленість до вступу.

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Виділені такі рівні компетентності: I рівень – середній; II рівень – достатній; III рівень – високий.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рівень компетентності		Шкала оцінювання 100-200 балів	Національна шкала оцінювання
середній	Вступник володіє певними навичками зображувальної грамоти, здатний частково відтворювати натуру різноманітними графічними та живописними засобами. Композиційне вирішення непереконаливе. Невпевнено володіє навичками побудови, допускає порушення пропорцій, перспективних скорочень, тональних та живописних співвідношень. Очевидні недоліки у передачі об'єму, матеріальності, допускає порушення цілісності зображення.	149-100	задовільно
достатній	Вступник володіє художньою грамотою. Правильно komponує, вірно будує із знаннями перспективи та пластичної анатомії. Грамотно передає тональні та живописні співвідношення. Окремі недоліки у композиційному, лінійному, тональному чи живописному вирішеннях. Вірно передає пропорції, рух, живописні відтінки, пластичні особливості анатомії, добре володіє тоном, світлотінню, майстерно передає об'єм, але при цьому допускає окремі неточності і помилки.	179-150	добре
високий	Вступник вільно володіє зображувальною грамотою. Вміє правильно за компонувати з елементами власного підходу. Робота характеризується впевненою побудовою, передачею об'ємів лінійно та живописно, з чітким прорисовуванням деталей, виразністю і цільністю сприйняття. Вільно володіє графічною та живописною грамотою. Окрім вільного володіння матеріалами і технікою зображення демонструє творчий підхід до роботи і власне бачення, практичні завдання виконуються без зауваг і відповідають вимогам поставленого завдання.	200-180	відмінно

За результатами проведеного творчого конкурсу здійснюється оцінювання підготовленості умінь та навичок вступника, за результатами якого виставляється оцінка за шкалою 100-200 балів (з кроком в один бал) або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»)

ЗМІСТ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

Творчий конкурс складається із двох завдань (двох сесій) – рисунка та живопису.

Перше завдання (перша сесія). Рисунок – один із основних видів образотворчого мистецтва, це зображення, виконане з допомогою графічних засобів: контурної лінії, штриха або ж плями. Рисунку розрізняється за методами, темами, жанрами, призначенням, технікою та характером виконання. У творчому конкурсі виконується реалістичний рисунок навчального характеру.

Вступник виконує графічний рисунок натурної постановки. За натурну постановку слугує гіпсова голова класичного зразка, наприклад, Антиноя, Германіка, Венери, Гатамелати, Гомера та ін. Першочергове завдання – композиційне розташування зображення на аркуші паперу. В залежності від точки зору, розміру та форми голови потрібно визначити оптимальну величину зображення. Наступне – лінійно-конструктивна побудова гіпсової голови, яка розпочинається з відтворення характеру загальної форми, великих пропорційних співвідношень висоти та ширини (шляхом від загальної форми до деталей виконується графічно-контурна побудова гіпсової голови, при обов'язковому збереженні правильних пропорцій). Далі, для надання об'єму зображенню, поступово вводиться світлотінь, власні та падаючі тіні і, таким чином, досягається правильність, реалістичність зображення. Правильно побудований, витриманий в тоні рисунок передає не лише форму, а й освітлення та матеріальність.

Завдання виконується простими графітними олівцями різної твердості, час виконання завдання – 3 години. Освітлення натури звичайне, денне, при необхідності може бути використана штучна підсвітка. Фон (простір або тло за гіпсовою головою) нейтральний, переважно сірий, без будь-яких активних деталей та тонових акцентів. Голова зображується з шиєю без плечового поясу та будь-яких додаткових атрибутів.

Друге завдання (друга сесія). Живопис – один із основних видів образотворчого мистецтва, це зображення, виконане з допомогою живописних засобів – кольору, кольорової плями, кольорового штриха тощо. Живопис розрізняються за методами, темами, жанрами, призначенням, технікою та характером виконання. У творчому конкурсі виконується реалістичний живопис навчального характеру.

Вступник виконує живописно-реалістичне зображення натурної постановки. За натурну постановку слугує натюрморт із простих побутових предметів різноманітної форми, різного кольору, з додаванням різнокольорових драперій (тканин). В залежності від точки зору, розміру та форми предметів натюрморту визначається оптимальна величина зображення. Для надання об'єму та матеріальності предметів використовуються живописні відтінки, вводиться світлотінь, власні та падаючі тіні. Правильне, реалістичне

живописне зображення, таким чином, вірно передає не лише форму, а й об'єм, матеріальність, освітлення.

Завдання виконується фарбами для живопису – акварель, гуаш, гуаш, олія (за вибором вступника), на папері або ґрунтованому полотні розміром А2. Для виконання завдання необхідні робочі матеріали – пензлі (плоскі чи круглі) різних розмірів, для роботи олійними фарбами – розчинник. Час виконання завдання – 3 години. Освітлення звичайне, денне, при необхідності може бути використане штучна підсвітка.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Басанець Л.В. Художні техніки рисунка / Л.В. Басанець. Одеса: ОДПІ, 2002. 128 с.
2. Бурлака В.Г. Актуальне мистецтво на рубежі століть / В.Г. Бурлака // Пластичне мистецтво. 2008. № 1. С. 10-17.
3. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти (навчальний посібник для студентів художньо-графічних факультетів вищих педагогічних навчальних закладів) / М.А. Кириченко, К.: Вища школа, 2002. 188 с.
4. Креслення, рисунок, композиція: навч. посіб. / Т. М. Клименюк ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». Л. : Вид-во Львів. політехніки, 2012. 344 с. : іл. Бібліогр.: с. 336 (11 назв).
5. Мельник А.М. Український живопис ХХ – ІХ ст.: Альбом / А.М. Мельник. К.: Галерея, 2007. 304 с.
6. Михайленко В.Є. Основи композиції / В.Є. Михайленко. К.: Каравела, 2004. 304 с.
7. Образотворче мистецтво//№2 (78). Вид. нац. спілки худ. України. К.: 2011.
8. Придатко Т.В. Мистецтво України 1991-2003 / Т.В. Придатко, З.В. Чегусова, Т.Ю. Складенко. К.: Мистецтво, 2003. 256 с.
9. Рисунок // Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і гол. ред. В.Т.Бусел. 5-те вид. К.: Ірпінь: Перун, 2005.
10. Сланський Б. Техніка живопису та реставрації. К.: Мистецтво, 2009. 304 с. Іл.
11. Сучасне малярство Львова / [Орест Голубець] = Lviv contemporary painting / [Orest Holubets]. Львів: БаК, 2014. 143 с.
12. Технологія живопису та декоративно-прикладного мистецтва : навч. посіб. / В. М. Сковронський. К: КНУКіМ, 2007. 207 с.
13. Чегусова З.В. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: Альбом-каталог / З.В. Чегусова. К.: Зат «Атлант ЮЕмСІ», 2002. 511 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

- 1.<https://uk.wiktionary.org/wiki/Рисунок/%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%83%D0%BD%D0%BE%D0%BA>
- 2.<https://uk.wikipedia.org/wiki/Живопис/%D0%96%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81>
- 3.<https://www.google.com/search?q=%D0%B6%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%81&tbm=isch&source=univ&fir=m7M4JUPQmON5pM%252C4>
5. <https://holsta.net/articles/zhanri-zhivopisi.html>